

**BOSHLANG'ICH MAKTAB O'QITUVCHILARIDA KOMMUNIKATIV
KOMPETENSIYANI SHAKLLANTIRISHNING IJTIMOY PSIXOLOGIK OMILLARI**

Atavullayeva Maxbuba Qobilovna

Head of the General Sciences Department

Asia International University

Email: atavullayevamahbubaqobilovna@oxu.uz

Annotatsiya: *Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kommunikativ kompetensiyani shakllantirishga ta'sir qiluvchi ijtimoiy psixologik determinantlar o'rganiladi. Kommunikativ kompetensiya o'qituvchilar uchun muhim mahoratdir, chunki ular har kuni talabalar, ota-onalar va hamkasblar bilan muloqot qilishadi. Ushbu ko'nikmaning rivojlanishiga hissa qo'shadigan omillarni tushunib, o'qituvchilar o'qituvchilarga muloqot qobiliyatlarini rivojlantirishda yaxshiroq yordam berishlari mumkin. Ushbu tadqiqot o'qituvchi va o'quvchi munosabatlari, kasbiy rivojlanish imkoniyatlari va tashkiliy madaniyat kabi ijtimoiy ta'sirlar boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kommunikativ kompetensiyasiga qanday ta'sir qilishini o'rganadi.*

Kalit so'zlar: *kommunikativ kompetensiya, boshlang'ich sinf o'qituvchilari, ijtimoiy psixologiya, o'qituvchi va o'quvchi munosabatlari, kasbiy rivojlanish.*

Kirish:

Samarali muloqot o'qitishning asosiy jihati bo'lib, ijobiy ta'lim muhitini yaratish va talabalar bilan mazmunli munosabatlarni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Kommunikativ kompetensiya nafaqat ma'lumotni aniq va samarali etkazish qobiliyatini, balki faol va empatik tinglashni ham o'z ichiga oladi. Talabalar kognitiv va ijtimoiy rivojlanishining shakllanish bosqichida bo'lgan boshlang'ich maktab ta'limi kontekstida o'qituvchilar o'quvchilarni jalb qilish va ularning o'qishini qo'llab-quvvatlash uchun kuchli muloqot qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.

Samarali muloqot muvaffaqiyatli o'qitishning muhim tarkibiy qismidir. Boshlang'ich maktab ta'limi sharoitida o'qituvchilar yosh o'quvchilarning rivojlanishi va bilim olishiga yordam berishda asosiy rol o'ynaydi. Kommunikativ kompetensiya turli xil ijtimoiy kontekstlarda xabarlarini samarali etkazish va qabul qilish qobiliyatini anglatadi. Ushbu maqolada biz boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kommunikativ kompetensiyani shakllantirishga ta'sir qiluvchi ijtimoiy psixologik determinantlarni o'rganamiz.

Ijtimoiy identifikatsiya nazariyasi:

Ijtimoiy o'ziga xoslik nazariyasi odamlarning o'zini o'zi his qilishlarini guruhga a'zolik va ijtimoiy toifalarga bo'lishdan kelib chiqadi, deb ta'kidlaydi. Boshlang'ich sinf o'qituvchilari nuqtai nazaridan ularning o'qituvchi sifatidagi kasbiy o'ziga xosligi ularning kommunikativ kompetensiyasiga ta'sir qiladi. O'zining tarbiyachi sifatidagi roli bilan kuchli ta'riflangan o'qituvchilar talabalar, ota-onalar va hamkasblar bilan

o'zaro munosabatlarda samarali muloqot qilish qobiliyatini namoyon etishlari mumkin.

Ijtimoiylashtirish jarayonlari:

O'qituvchilarni o'qitish va malaka oshirish jarayonida o'tkazadigan ijtimoiylashuv jarayonlari ham ularning kommunikativ kompetentsiyasiga ta'sir qiladi. Samarali muloqot strategiyalari va shaxslararo munosabatlar bo'yicha treningdan o'tgan o'qituvchilar o'qitishga xos bo'lgan murakkab ijtimoiy o'zaro munosabatlarni boshqarish uchun yaxshiroq jihozlangan. Bundan tashqari, maktablarning tashkiliy madaniyati o'qituvchilarning muloqot modellari va xatti-harakatlarini shakllantirishi mumkin.

Hissiy intellekt:

Hissiy intellekt o'z his-tuyg'ularini tan olish va boshqarish, shuningdek, boshqalarning his-tuyg'ularini tushunish va ularga samarali javob berish qobiliyatini anglatadi. Yuqori hissiy intellektga ega o'qituvchilar o'quvchilar, ota-onalar va hamkasblar bilan ijobiy munosabatlar o'rnatishga qodir, bu esa samarali muloqot uchun zarurdir. Hissiy intellekt, shuningdek, o'qituvchilarga qiyin vaziyatlar va mojarolarni empatiya va sezgirlik bilan hal qilish imkonini beradi.

O'qituvchi va talaba munosabatlari:

O'qituvchi va talaba munosabatlarining sifati kommunikativ kompetentsiyaga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. O'z talabalari bilan ijobiy munosabatlarni rivojlantiradigan o'qituvchilar ochiq muloqot rivojlanishi mumkin bo'lgan qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratadilar. O'qituvchi va o'quvchining mustahkam munosabatlari ishonch, hurmat, hamdardlik va aniq muloqotga asoslanadi, bu esa o'quvchilarning faolligini va ilmiy yutuqlarini oshiradi .

Professional qo'llab-quvvatlash tizimlari:

Maktablardagi professional yordam tizimlari ham o'qituvchilarning kommunikativ malakasiga ta'sir qilishi mumkin. Jamoaviy ish, fikr-mulohazalar va murabbiylikni rag'batlantiradigan hamkorlik muhiti o'qituvchilar o'rtasida samarali muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Tengdoshlar bilan hamkorlik va kasbiy rivojlanish imkoniyatlari o'qituvchilarga o'zlarining muloqot strategiyalarini takomillashtirishga va ularni turli kontekstlarga moslashtirishga yordam beradi.

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kommunikativ kompetentsiyani shakllantirish ijtimoiy o'ziga xoslik nazariyasi, sotsializatsiya jarayonlari, hissiy intellekt, o'qituvchi va o'quvchi munosabatlari va kasbiy yordam tizimlari kabi turli xil ijtimoiy psixologik determinantlar tomonidan shakllantiriladi . Ushbu omillarni tushunish va samarali muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradigan o'quv dasturlariga sarmoya kiritish orqali maktablar o'qituvchilarga o'z talabalari uchun ijobiy ta'lim tajribasini yaratishga imkon beradi.

Boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kommunikativ kompetentsiyani shakllantirishga turli ijtimoiy psixologik omillar ta'sir ko'rsatadi . Asosiy hal qiluvchi omillardan biri - o'qituvchi va talaba munosabatlarining sifati. O'qituvchilar va

talabalar o'rtasidagi ijobiy va qo'llab-quvvatlovchi o'zaro munosabatlar samarali muloqot uchun qulay muhit yaratadi. O'qituvchilar o'z o'quvchilari bilan ishonch va munosabatlarni o'rnatib, ular ochiq va samimiy muloqot qilishlari mumkin.

Kommunikativ kompetentsiyani shakllantiradigan yana bir muhim omil - bu kasbiy rivojlanish imkoniyatlaridan foydalanish. Muloqot ko'nikmalari bo'yicha doimiy treninglar va seminarlarda qatnashadigan o'qituvchilar sinfdagi qiyin vaziyatlarni hal qilish va hamkasblari bilan samarali hamkorlik qilish uchun yaxshi jihozlangan. Kasbiy rivojlanish nafaqat o'qituvchilarning bilimini oshiradi, balki turli xil muloqot strategiyalaridan foydalanishga bo'lgan ishonchini ham oshiradi.

Bundan tashqari, maktablarda tashkiliy madaniyat boshlang'ich sinf o'qituvchilari o'rtasida kommunikativ kompetentsiyaning qanday rivojlanishiga ta'sir qilishi mumkin. Xodimlar o'rtasida ochiq muloqot, hamkorlik va o'zaro hurmatni birinchi o'ringa qo'yadigan maktablar o'qituvchilar o'zlarining muloqot qobiliyatlarini oshirishda qo'llab-quvvatlanadigan muhitni yaratadilar. Boshqa tomondan, ierarxik tuzilmalarga ega bo'lgan maktablar yoki shaxslararo ishonchning yo'qligi o'qituvchilar o'rtasida kommunikativ kompetentsiyaning o'sishiga to'sqinlik qilishi mumkin.

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kommunikativ kompetentsiyani shakllantirishda ijtimoiy psixologik determinantlar katta rol o'ynaydi. Ushbu omillarni tushunish va ularni ta'lim muassasalarida faol ravishda hal qilish orqali maktablar o'qituvchilarning o'sishini qo'llab-quvvatlashi va oxir-oqibat o'quvchilar natijalarini yaxshilashi mumkin. O'qituvchi va o'quvchining ijobiy munosabatlarini o'rnatish, kasbiy rivojlanish imkoniyatlarini ta'minlash va qo'llab-quvvatlovchi tashkiliy madaniyatni rivojlantirish o'qituvchilar o'rtasida kommunikativ kompetentsiyani oshirish yo'lidagi muhim qadamdir. Ta'limda samarali muloqotga ustuvor ahamiyat berishda davom etar ekanmiz, talabalar uchun ijobiy ta'lim tajribasini rag'batlantirishda ijtimoiy ta'sirlar va o'qituvchining samaradorligi o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni tan olish juda muhimdir.

FOYDALANILGNA ADABIYOTLAR:

1. Qobilovna, A. M. (2024). INVESTIGATING THE ISSUE OF COMMUNICATIVE AND ORGANIZATIONAL SKILLS IN PSYCHOLOGY. *PEDAGOG*, 7(5), 601-609.
2. Атавуллаева, М. К. (2023). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ. *European research*, (3 (81)), 39-41.
3. Атавуллаева, М. (2024). ПРОЯВЛЕНИЕ АСПЕКТОВ КОММУНИКАТИВНОЙ КВАЛИФИКАЦИИ В ХОДЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ. *Журнал академических исследований нового Узбекистана*, 1(1), 14-18.
4. Атавуллаева, М. К. (2023). РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ СОЦИАЛЬНОГО ИНТЕЛЛЕКТА УЧИТЕЛЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ В ЭФФЕКТИВНОСТИ ОБУЧЕНИЯ. *European research*, (3 (81)), 41-43.

5. Qobilovna, A. M. (2024). MANIFESTATION OF FACTORS OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL ACTIVITY. *International Journal of Pedagogics*, 4(01), 66-73.
6. Qobilovna, A. M. (2023). PROGRAM FOR THE DEVELOPMENT OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS' COMMUNICATIVE COMPETENCE FACTORS. *International Journal of Pedagogics*, 3(12), 169-175.
7. Qobilovna, A. M. (2023). PROGRAM FOR THE DEVELOPMENT OF FACTORS OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS. *International Journal of Pedagogics*, 3(11), 131-137.
8. Qobilovna, A. M. (2022). BOSHLANG 'ICH SINFI O 'QITUVCHILARIDA KOMMUNIKATIV KOMPITENTLIK SHAKLLANISHINING IJTIMOIIY-PSIXOLOGIK DETERMINANTLARI. *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)*, (Special Issue 1), 102-105.
9. Qobilovna, A. M. (2023). Communicative Competence As A Factor Of Teacher's Professional Competency. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(09), 32-44.
10. Ataulayeva, M. (2024). COMMUNICATIVE COMPETENCE AS A FACTOR OF PERSONAL AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF A FUTURE SPECIALIST. *Журнал академических исследований нового Узбекистана*, 1(2), 17-22.
11. Olimjonovna, K. O. (2023). AYOLLARDA REPRODUKTIV TIZIM FAOLIYATINING O'ZGARISHIDA GIPOTERIOZ BILAN BIRGA KECHISHI. *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 10(3), 174-179.
12. Olimjonovna, K. O. (2024). HYPOTHYROIDISM AND REPRODUCTIVE DYSFUNCTION IN WOMEN. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 36(5), 75-82.
13. Komiljonova, O. (2024). THE USE OF GINGER FOR MEDICINAL DISEASES BASED ON TRADITIONAL MEDICINE. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 3(1), 203-211.
14. Olimjonovna, K. O. (2024). MORPHOLOGICAL CRITERIA OF THE THYMUS IN CONGENITAL HEART DISEASE. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 36(6), 197-202.
15. Olimjonovna, K. O. (2024). CLINICAL AND MORPHOLOGICAL ASPECTS OF THE TOPOGRAPHIC ANATOMY OF THE PARATHYROID GLANDS. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 36(6), 209-217.
16. Olimjonovna, K. O. (2024). 2-TIP QANDLI DIABETNI DAVOLASHDA AYURVEDA YONDASHUVINING AHAMIYATI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 39(5), 132-143.
17. Olimzhonovna, K. O. (2024). DIABETIC NEUROPATHY: ETIOLOGY, PATHOGENESIS, CLINICAL FEATURES AND TREATMENT APPROACHES. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 4(3), 159-166.

18. Olimjonovna, K. O. (2024). HYPOTHYROIDISM IN MENOPAUSAL WOMEN RECOMMENDATIONS DEVELOPED ON THE BASIS OF EXPERIENCE. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 4(4), 228-235.
19. Olimjonovna, K. O. (2024). INVESTIGATION OF DISTINCTIVE SKIN ALTERATIONS IN MENOPAUSAL WOMEN AFFECTED BY HYPOTHYROIDISM. *PEDAGOG*, 7(5), 302-310.
20. Olimjonovna, K. O. (2024). ПОНИМАНИЕ ПРИЧИН И ФАКТОРОВ РИСКА ДИАБЕТА. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 8-14.
21. Olimjonovna, K. O. (2024). СВЯЗЬ МЕЖДУ ДИАБЕТОМ И ЗАБОЛЕВАНИЯМИ СЕРДЦА. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 36-42.
22. Olimjonovna, K. O. (2024). УПРАВЛЕНИЕ ДИАБЕТОМ 2 ТИПА С ПОМОЩЬЮ ДИЕТЫ И УПРАЖНЕНИЙ. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 22-28.
23. Olimjonovna, K. O. (2024). THE LINK BETWEEN DIABETES AND HEART DISEASE. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 29-35.
24. Olimjonovna, K. O. (2024). UNDERSTANDING THE CAUSES AND RISK FACTORS OF DIABETES. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 1-7.
25. Olimjonovna, K. O. (2024). MANAGING TYPE 2 DIABETES THROUGH DIET AND EXERCISE. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 15-21.
26. Olimjonovna, K. O. (2024). КРИТЕРИИ ВРОЖДЕННОГО ПОРОКА СЕРДЦА. *MASTERS*, 2(5), 33-39.
27. Olimjonovna, K. O. (2024). ДИАБЕТ И БЕРЕМЕННОСТЬ: ЧТО НУЖНО ЗНАТЬ. *MASTERS*, 2(5), 18-24.
28. Olimjonovna, K. O. (2024). ИСПОЛЬЗУЙТЕ АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ МЕТОДЫ ЛЕЧЕНИЯ ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ СИМПТОМОВ ДИАБЕТА. *MASTERS*, 2(5), 25-32.
29. Olimjonovna, K. O. (2024). DIABETES AND PREGNANCY: WHAT TO FOLLOW. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 93-99.
30. Olimjonovna, K. O. (2024). QANDLI DIABET VA HOMILADORLIK: NIMANI BILISHINGIZ KERAK. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 43-49.
31. Olimjonovna, K. O. (2024). EXPLORING ALTERNATIVE THERAPIES FOR MANAGING DIABETES SYMPTOMS. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 100-106.
32. Olimjonovna, K. O. (2024). TUG'MA YURAK KASALLIKLARI MEZONLARI. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 57-63.
33. Olimjonovna, K. O. (2024). QANDLI DIABET BELGILARINI BOSHQARISH UCHUN MUQOBIL DAVOLASH USULLARI TADBIQ QILISH. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 50-56.
34. Olimjonovna, K. O. (2024). TYPES OF CONGENITAL HEART DISEASES. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 107-113.
35. Zokirovna, O. D. (2020). The effectiveness of implementation of ICT in learning process. *European Scholar Journal*, 1(4), 9-11.
36. Olimova, D. Z., & Mahmudova, M. D. (2022). Political Discourse And Translation. *Research And Education*, 1(3), 176-179.

37. Olimova, D. Z. (2023). Transfer of modality in translation (modal verbs and their equivalents, modal words).
38. Zokirovna, O. D. (2022). The specifics of translation actions in simultaneous interpreting. *Middle European Scientific Bulletin*, 22, 292-295.
39. Zokirovna, O. D. (2022). GENERAL CONCEPT OF COGNITIVE MECHANISMS. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3, 735-740.
40. Zokirovna, O. D. (2022). On the Peculiarities of Simultaneous Interpreting. *Pindus Journal of Culture, Literature, and ELT*, 2 (5), 170–180. Retrieved from <https://literature.academicjournal.io/index.php/literature/article/view/369>.
41. Khamraeva, G., & Olimova, D. (2017). Benefits of using role plays in teaching languages. *Научная дискуссия: инновации в современном мире*, (4), 97-101.
42. Olimova, D. Z., & Turayeva, Z. A. The Peculiar Complexity Of Translating Uzbek Classical Poetry Into English (Based On The English Translations Of Navoi's Ghazals) *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, Vol. 3, Issue 5, May, 2022.
43. Olimova, D. Z. (2023). SYNCHRONIZATION MECHANISM IN SIMULTANEOUS INTERPRETING. *Innovative Development in Educational Activities*, 2(6), 368-372.
44. Zokirovna, O. D. (2022). Continuity And Discreteness Of Simultaneous Interpreting. *Theory And Analytical Aspects Of Recent Research*, 1(5), 720-723.
45. Olimova, D. Z. (2021). Transfer of modality in translation (modal verbs and their equivalents, modal words). *Middle European Scientific Bulletin*, 12, 220-22.
46. Olimova, D. Z., & Turaeva, Z. A. (2022). The peculiar complexity of translating uzbek classical poetry into English.
47. Olimova, D. (2021). XORIJIY TILLAR TA'LIMIDA TALABALARDA MUSTAQIL ORGANISH KONIKMALARINI SHAKLLANTIRISHNING AHAMIYATI. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz)*, 5(5).
48. Obidovna, D. Z. (2022). GENDER DIFFERENTIATION OF MASCULINE AND FEMININE VERBALIZATION. *European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, 2(05), 59-65.
49. Djalilova, Z. O. (2021). Studies on gender linguistics in the field of Uzbek language. *Academic research in educational sciences*, 2(3), 391-397.
50. Obidovna, D. Z., & Denis, S. (2021). Formulas of speech etiquette in a gender-engineered communication strategy. *Central asian journal of theoretical & applied sciences*, 2(6), 5-11.
51. Obidovna, D. Z. (2021). Comparative Analysis Of Uzbek Men's And Women's Speech Through The Prism Of Gender Linguistics. *Central Asian journal of literature, philosophy and culture*, 2(2), 22-26.
52. Obidovna, D. Z. (2022). Speech Behavior and its Gender Specificity on the Basis of the Main English Language Variants. *Middle European Scientific Bulletin*, 22, 199-205.
53. Obidovna, D. Z. (2021). Gender issues in foreign theoretical linguistics: concerning the history of the issue. *Gender issues*, 7(6).

54. JALILOVA, Z. O. (2021, March). ON THE FORMATION OF THE LANGUAGE OF SCIENTIFIC LITERATURE IN THE HISTORY OF THE ENGLISH LANGUAGE. In *E-Conference Globe* (pp. 18-22).

55. Jalilova, Z. O. (2020). Concerning the issue of terms, having a place with various morphological classes (in view of the example of the terminological arrangement of social action). *Новый день в медицине*, (4), 501-503.

56. Djalilova, Z. O., Juraev, S. S., & Kosimov, S. M. (2021). LATIN AS A PROFESSIONAL LANGUAGE OF MEDICAL WORKERS. *Международный научно-практический электронный журнал «МОЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ КАРЬЕРА»*. Выпуск № 23 (том 1)(апрель, 2021). Дата выхода в свет: 30.04. 2021., 79.

57. Джалилова, З. О., Хасанов, К. А., & Султонов, А. А. (2021). Роль научного управления в процессе обучения высококвалифицированных врачей в новом Узбекистане. *Молодой ученый*, (26), 377-379.

58. Dzhalilova, Z. O. (2021). The Latin language's international status. *Молодой ученый*, (41), 32-34.

59. Dzhalilova, Z. O., & Mirfajziev, K. (2021). Latin as the language of medicine. *Молодой ученый*, (41), 35-37.

60. Dzhalilova, Z. O., Izomova, S. G., & Ahmedova, G. A. (2021). Intercultural communication and the Latin language. *Молодой ученый*, (24), 398-400.

61. Jalolov, T. S. (2024). РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ УЧАЩИХСЯ МЛАДШИХ КЛАССОВ С ПОМОЩЬЮ МУЛЬТИМЕДИЙНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ. *MASTERS*, 2(5), 40-47.

62. Sadriddinovich, J. T. (2024). BASICS OF PSYCHOLOGICAL SERVICE. *PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI*, 2(4), 61-67.

63. Jalolov, T. S. (2024). SPSS DASTURI FOYDALANISHDA PSIXOLOGIK MA'LUMOTLARNI TAHLILI. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(4), 463-469.